

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din

TRST četrtek 22. julija 1948

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE
UREDNIŠTVO:
Ulica Montecchi št. 6 - III nadstr. (pri Sv. Jakobu)
Tel. št. 93-808
UPRAVA
se nahaja začasno v ulici S. Francesco št. 20
Spedizione in abbon. postale
Postnina plačana v gotovini Štev. 955

Merilo poštenih namenov

Ena izmed najvažnejših nalog demokratičnih sil v svetu je danes borba za mir, borba proti vsem onim v imperialističnem taboru, ki bodisi s hujšasko propagando ustvarjajo vojno psihozo, da bi vplivali množično fatalistično prepričanje o neizogibnosti vojne, bodisi s konkretnimi pripravami, akcijami, kampanjami pripravljajo novo svetovno katastrofo. Neprestano, vsakodnevno borba za mir je merilo dejanske demokracije, dejanske napredne gibanja.

Sedanja agrađa miru sloni na medsebojnih obveznostih, ki so jih zavezniki sprejeli v obliki pogodb, dogovorov, sporazumov, deklaracij in podobno. Zato je borba za spoštovanje sprejetih obveznosti ena najvažnejših strani borbe za mir; zato je tudi ta borba merilo dejanske demokracije.

Prav zaradi tega pa pomeni vsak revizionizem, vsaka težnja po predrgucenju sporazumov sprejetih sklepov, po spremembi obstoječih pogodb in obveznosti zahajanje na pot, ki neizbežno vodi — prej ali slej — v nove vojne pustolovštine. Najnovejša zgodovina nas uča, kako je nemška napadalnost rasla prav ob sistematičnem kršenju pogodb in kako je razvoj te napadalnosti omogočila in pospešila prav blagohotna brezbržnost zahtodnih sil do nemškega revizionizma in italijanskega kršenja obstoječih mednarodnih obveznosti.

Javno je, da stoji Sovjetska zveza, vodilni činitelji demokratičnih sil vsega sveta, odločno in dosledno na stališču spoštovanja mirovniških pogodb in vseh ostalih sprejetih obveznosti. Prav to dosledno in neomajno stališče Sovjetske zveze in držav ljudske demokracije je trn v peti imperialističnemu taboru in njegovi politiki revizionizma ne le italijanske mirovne pogodbe, marveč tudi potsdamskih sklepov, listine Združenih narodov in tako dalje.

Izkušnje nam kažejo, da je teptanje prevzetih obveznosti možno predvsem tam, kjer so napredne demokratične sile nemojno nujnosti politiki Sovjetske zveze in ostalih naprednih držav dovolj podpore s tem, da bi vcepili množično trdno prepričanje o tem, da je mir v celoti mogoče braniti le z uporabo borbo za spoštovanje mednarodnih obveznosti in to vsak dan, ob vsaki priliki in povsod na vsakem kraju.

Najzgovornejši primer za to je Nemčija, kjer se je zahodni imperialistom klub odpora Sovjetske zveze posrečilo, da de facto razveljavijo potsdamski sporazum. To izgravnje potsdamskih sklepov, ki pomeni vsesokor latentno vojno nevarnost, je olajšala so razmerna šibkost naprednih sil v Nemčiji in vloga izdajalskih lažnih demokratov in lažnih socialistov, ki so razcepili nemško ljudstvo in mu kljub lepim parolam o enotnosti Nemčije (kar je eden izmed najvažnejših potsdamskih sklepov) dejansko sistematično ubili vsi voljo, da to enotnost na kakšen koli način tudi brani. Besede o enotnosti so bile le vaba, razkosanje Nemčije v angloameriških interesih pa cilj.

PRVI DAN KONGRESA KPJ JUGOSLAVIJE

Na poziv tovariša Stalina so 1. 1941 odgovorili vsi narodi Jugoslavije

Politično poročilo maršala Tita o delovanju KPJ - Zgodovinski razvoj KPJ - Vodilna vloga KPJ v osvobodilni borbi; njeni člani so bili vedno tam, kjer je bila nevarnost največja, in si zato pridobili zaupanje vsega ljudstva

BEOGRAD, 21. — Danes se je začel peti kongres jugoslovanske komunistične partije ob navzočnosti 2340 delegatov. Kongres je otvoril maršal Tito, ki so ga vsi delegati navdušeno pozdravili in nato zapeli Internacionalo. Nato so v 70 minutah počastili spomin borec, komunistov in mladincev, ki so umrli v zaporih stare Jugoslavije in padli na bojišču v borbi proti okupatorju.

Na kongresu so navzoči jugoslovanski novinarji in predstavniki agencij in glasil komunističnih partij Sovjetske zveze, držav ljudske demokracije in drugih. Za moskovsko »Pravdo« je navzoč Borzenko.

Pol izglasovanju dnevnega reda je predsednik Moša Pijade podal besedo maršalu Titu, ki je podal politično poročilo o delovanju jugoslovanske komunistične partije. Maršal Tito je uvodoma poudaril, da je poteklo dvajset let od četrtga kongresa KPJ. Poudaril je nato, da se je ta kongres sestavil v posebnih okoliščinah, v okoliščinah, ko se v novi Jugoslaviji gradi socializem. Sestal se je po številnih zmagah partije med osvobodilno borbo.

Maršal Tito je nato izjavil, da je glavni namen njegovega poročila v prvi vrsti označiti položaj jugoslovanske komunistične partije v raznih dobah njenega razvoja, obrniti pozornost na bistvene pomanjkljivosti in napake, ki so prišle do izraza v dobi njenega razvoja in njene borbe, in o vlogi, ki jo je imela v Jugoslaviji nekdaj, med osvobodilno borbo in v sedanjosti, med socializmom.

Tito je nato podal zgodovinski razvoj socialističnega gibanja v Jugoslaviji pred prvo svetovno vojno in zgodovino ustanovitve KPJ. Govoril je nato o delovanju KPJ v težkih pogojih v prvih letih po prepovedi komunistične partije v Jugoslaviji. Dalje je govoril o borbi za pravilno linijo v KPJ glede narodnostnega vprašanja ter o političnem položaju v državi od leta 1934 do 1941. Vse protijudske vlade so v tej dobi nadaljevale politiko, ki sta jo bila že takrat vodila Zivković in kralj Aleksandar. S svojo zunanjo politiko je Hitlerjev agent Stojadinović očepel Jugoslavijo od svojih zaveznikov in jo prodal Hitlerju in Mussoliniju. S tem je odprl vrata Jugoslaviji fašističnim zavojevalec. Cvetković in Maček nista spremenila ne zunanje ne notranje politike in šla po isti poti kakor Stojadinović in pozneje še dalje. Cvetković - Mačkova vlada je nadaljevala fašistično politiko države, preganjala delavski razred, uvajala številne fašistične korporativne ukrepe.

V svojem poročilu št. 5 v januarju 1941, s katerim je centralni komitet KPJ pozival jugoslovanske narode na borbo proti Cvetkovičev in Mačkovi vladi, pozval tudi na sodelovanje in na skupno borbo za izvedbo pogodb o medsebojni pomoči s Sovjetsko zvezo, za demokratizacijo države in za sestavo prave ljudske vlade.

Novo vodstvo KPJ, ki je začelo svoje delovanje proti koncu leta 1937, je imelo pred seboj štiri osnovne naloge, in sicer: čim odločneje očistiti stranko frakcijskih ostankov, neustudno delovati za udržitve stranke, vztrajno delovati za dvig politične ravni članov partije, vztrajno delovati za družitev vseh naprednih sil v ljudski fronti za borbo proti fašistični nevarnosti in protijudskimi vladam.

Maršal Tito je nato dejal: za časa monarhskih izjave je KPJ razvila veliko propagando za pomoč Čehoslovaki. Več deset tisočev prostovoljcev se je vpisalo za odhod v CSR. Narodi Jugoslavije so s tem pokazali, da so ostali zvesti svojim bratim obveznostim in svojim zaveznikom. Kakor v letu 1936 in 1937, ko so se komunisti in komunistični mladinci pokazali pripravljeni bojevati za skupno s čehoslovanskim ljudstvom za svobodo in neodvisnost.

Ves čas od 1937 do 1941 je KPJ objavila številne brošure, proglase, resolucije in druge tiskovine, s katerimi so vztrajali na uvedbi prijateljskih in diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo. Pozneje je časa vlade Cvetković - Maček je KPJ vztrajno zahtevala sklenitev pogodb o vzajemni pomoči s Sovjetsko zvezo. 27. marca 1941 je bila KPJ pripravljena. Tistega dne je KPJ za časa velikih manifestacij v Beogradu obvladala položaj. Pod pritiskom množice se je vlada Cvetković - Maček zrušila. Maček je na Hrvaškem odklonil osvoboditev protifašistov in komunistov, ki so bili v taboriških, kajti ustreljeni so bili vrtnili v njegovo stranko.

Nato je maršal Tito govoril o osvobodilni borbi narodov Jugoslavije in poudaril vodilno vlogo KPJ v tej borbi. Mnogo časa pred vojno, ko se je nevarnost vojne bližala, to je že od leta 1938, je KPJ dala navodila komunistom in komunističnim mladincem, naj se vadijo v orožju. Ko so Nemci skokovali v Zagreb, je KPJ sklenila, da bo večina članov centralnega komiteta odšla peš v Bono, Crno goru, Srbijo in Slovenijo, da preživijo svoje roke pripravne za vse tveganje. 22. junija 1941, ko so Italijani tepe napadle Sovjetsko zvezo, se je centralni komitet KPJ sestavil in sklenil, da se ljudstvo pozove na orožno borbo, na obrambo in na splošno ljudsko vstajo. V takratnem proglasu, ki sta v njem podpisala Maršal Tito in John Williamson, obtožujeta jih, da so prekršili Smithov zakon, ki so ga izdali med vojno, češ da so skušali s silo vreči vladno ZDA. Danes so aretirane izpustili na začasno svobodo proti kavelji 9000 dolarjev za vsakega. Sedmega voditelja Karla Winterja, ki so ga aretirali v Detroitu, so spustili na začasno svobodo za en dan proti kavelji 10.000 dolarjev.

Aretacije so izvedli na podlagi sklepov posebne jurije, ki se je že leto dni tajno sestajala v New Yorku.

Telepress poroča, da je po zahtevanju ameriškega konservativnega tiska ta provokacija, ki jo pripravljajo v ZDA, največja po podzigu Reichstaga in je naperjena ne

borbi sovjetskega ljudstva, ki je takrat samo prenašalo težo vojne. Z drugimi besedami, je nadaljeval maršal Tito, da se dokončno ugotovijo dejstva in dokaže vsem ljudem, ki skušajo podcenjevati junško borbo jugoslovanskih narodov, da nimajo prav in da njihove trditve globoko žalijo čustva naših narodov, sem hotel poudariti ta dejstva, da dokažem, da so na poziv tovariša Stalina na borbo proti fašističnim zavojevalec leta 1941 odgovorili samo narodi Jugoslavije. Ne samo to, pač pa so se pred tem pozivom začeli borbo, ker so smatrali to za svojo dolžnost.

Ugotovil sem ta dejstva tudi zato, da ponovno obrnem pozornost naših bivših zaveznikov, ki na mlivinskih pogajanjih niso bili do nas prijateljsko razpoloženi in niso upoštevali našega doprinesa in naših žrtev ter niso upoštevali, da smo vodili brezkompromisno borbo od maja 1941 do konca vojne proti skupnemu sovražniku. Vodili smo to borbo štiri leta.

Na popoldanskem zasedanju je maršal Tito nadaljeval svoje poročilo in analiziral dogodke v času osvobodilne borbe, govoril o ustanovitvi AVNOJ-a, o neuspeli 600 nemških padelcev v Drvarju, od katerih je ostalo živih samo 130. Omenil je nato, da je razen sedem velikih ofenziv v štirih letih okupacije Jugoslavije bilo še mnogo drugih sovražnikovih ofenziv in redno vojsko. Govoril je nato o pomoči junške Rdeče armade, ki je pomagala osvoboditi Beograd, zapadno Srbijo in Vojvodino ter nudila pomoč v orožju in vojski opremljeni.

Ali ima kdo pravico zahtevati od nas, da dejal nato maršal Tito, da zamolimo vne te žrtve, vse narodovske napore v osvobodilni borbi, ko smo se borili tisoče kilometrov daleč od vseh naših zaveznikov. To bi pomenilo nezalostno krivico ne samo za naše narode na splošno, pač pa tudi za žrtve, ki so padle v tej borbi. Ljudstvo, ki je zavestno prenašalo tolike žrtve, ima pravico zahtevati, da se te enotno in spojujete. Govoril je nato o velikih izgubah v zaključnih borbah za osvoboditev Jugoslavije in dejal: Tako so narodi Jugoslavije dali svoj doprinos za zmago nad fašističnimi zavojevalec, kakor so dali svetle zgodbe tudi drugi narodi, katerih države so bile okupirane, kako se je treba boriti za svobodo in proti tistim, ki hočejo zaslužiti domovino. Dalje je maršal Tito poudaril, da je osvobodilna vojna bila tudi revolucionarna in da so se v njej postavili temelji nove Jugoslavije. Če KPJ ne bi imela pri tem vodilne vloge, danes ne bi bilo nove Jugoslavije in narodi Jugoslavije ne bi mogli imeti tako pomembne vloge v osvobodilni borbi in v svetu.

Druga naloga partije je bila ustanovitev ljudske oblasti, brez katere ne bi bilo mogoče danes udržitve pridobite osvobodilne vojne. Komunistična partija je igrala svojo vodilno vlogo v osvobodilni borbi brez ilegalnih ali škandaloznih metod. Sleherni borec in kmet in tuji sovražnik je poznal partijo, kajti člani partije in mladinci so bili vedno tam, kjer je bila največja nevarnost in ravno zaradi tega si je partija pridobila zaupanje jugoslovanskih narodov, ki ga uživa tudi po vojni.

(Ostali del poročila bomo objavili jutri).

Maršal Tito je nato dejal: za časa monarhskih izjave je KPJ razvila veliko propagando za pomoč Čehoslovaki. Več deset tisočev prostovoljcev se je vpisalo za odhod v CSR. Narodi Jugoslavije so s tem pokazali, da so ostali zvesti svojim bratim obveznostim in svojim zaveznikom. Kakor v letu 1936 in 1937, ko so se komunisti in komunistični mladinci pokazali pripravljeni bojevati za skupno s čehoslovanskim ljudstvom za svobodo in neodvisnost.

Ves čas od 1937 do 1941 je KPJ objavila številne brošure, proglase, resolucije in druge tiskovine, s katerimi so vztrajali na uvedbi prijateljskih in diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo. Pozneje je časa vlade Cvetković - Maček je KPJ vztrajno zahtevala sklenitev pogodb o vzajemni pomoči s Sovjetsko zvezo. 27. marca 1941 je bila KPJ pripravljena. Tistega dne je KPJ za časa velikih manifestacij v Beogradu obvladala položaj. Pod pritiskom množice se je vlada Cvetković - Maček zrušila. Maček je na Hrvaškem odklonil osvoboditev protifašistov in komunistov, ki so bili v taboriških, kajti ustreljeni so bili vrtnili v njegovo stranko.

Nato je maršal Tito govoril o osvobodilni borbi narodov Jugoslavije in poudaril vodilno vlogo KPJ v tej borbi. Mnogo časa pred vojno, ko se je nevarnost vojne bližala, to je že od leta 1938, je KPJ dala navodila komunistom in komunističnim mladincem, naj se vadijo v orožju. Ko so Nemci skokovali v Zagreb, je KPJ sklenila, da bo večina članov centralnega komiteta odšla peš v Bono, Crno goru, Srbijo in Slovenijo, da preživijo svoje roke pripravne za vse tveganje. 22. junija 1941, ko so Italijani tepe napadle Sovjetsko zvezo, se je centralni komitet KPJ sestavil in sklenil, da se ljudstvo pozove na orožno borbo, na obrambo in na splošno ljudsko vstajo. V takratnem proglasu, ki sta v njem podpisala Maršal Tito in John Williamson, obtožujeta jih, da so prekršili Smithov zakon, ki so ga izdali med vojno, češ da so skušali s silo vreči vladno ZDA. Danes so aretirane izpustili na začasno svobodo proti kavelji 9000 dolarjev za vsakega. Sedmega voditelja Karla Winterja, ki so ga aretirali v Detroitu, so spustili na začasno svobodo za en dan proti kavelji 10.000 dolarjev.

Aretacije so izvedli na podlagi sklepov posebne jurije, ki se je že leto dni tajno sestajala v New Yorku.

Telepress poroča, da je po zahtevanju ameriškega konservativnega tiska ta provokacija, ki jo pripravljajo v ZDA, največja po podzigu Reichstaga in je naperjena ne

OFENZIVA DELODAJALCEV POOSTRENA

Odločna borba delavcev bo preprečila vse spletke

Zakaj odlaga Urad za delo rešitev problemov, ki jih je predložila Zveza ES?

Po izjavi računovodje Moretija, ki je dal ob svojem razgovoru z delegacijo delavcev CRDA-e, bi se bilo moralno glavno vodstvo v terek ter obravnavati vprašanje odgovora na zahteve delavcev.

Toda do točka zvečer niso prejeli sindikalni voditelji nobenega sporočila od glavnega vodstva CRDA-e; vse to nam potrjuje sum, da ne mislijo industrijci, zapuajoč v podporo Voljaške uprave in njenih sodnih organov, ugodno rešiti upravičenih zahtev sindikalnih organizacij.

Da bi razkrinili vest, ki jo je v terek popoldne objavil neki tržski tehnik, po kateri naj bi vladal v ladje, deničnih poplun mir, so sami delavci večer jutraj izjavili, da vlada v vseh ladjedelnih ogromno nezadovoljstvo in ogorčenje med delavci. Vršla so se razna kratka zborovanja v delavcih in v nekaterih oddelkih in vedno je bila na teh diskusijah zelo živahna. Toda delavci se vedno čakajo na odgovor glavnega vodstva CRDA-e, ter bodo šele potem zavzeli svoje stališče.

Ukinitev tovarniških odborov v treh kovinarskih podjetjih, odpust z dela 18 delavcev so dejstva, ki jih potrjuje še delo prepr. itanje, da se je ofenziva delodajalskih krogov zelo poostrela.

Ukinitev tovarniških odborov v treh kovinarskih podjetjih, odpust z dela 18 delavcev so dejstva, ki jih potrjuje še delo prepr. itanje, da se je ofenziva delodajalskih krogov zelo poostrela.

Terracini ostro obsoja protijudsko politiko rimske vlade

Spletke demokristijanov proti sindikalni enotnosti - Prihod specialistov za razbijanje enotnosti

RIM, 21. — V senatu se je danes nadaljevalo razpravljanje o resoluciji, ki zahteva nezaupnico vladi, ki sta jo predložila komunistična senatorja Terracini in Socci. Senator Terracini je podaril potrebo razpravljanja o tej resoluciji in ugotovil, da je tudi francoska vlada morala desetkrat zahtevati glasovanje o zaupnici, pri enajstem glasovanju pa je padla. Govoril je nato o lažnem pisanju vladnega lista »Tempo« in o Andrejčevem članku v listu »Umanità«. Glede atakanta na Togliattija je Terracini izjavil, da je pol ure po atentatu na milijone delavcev stopilo v stavko v vsej državi, tako da je CGIL bila sprito izvršene dejstva prisiljena stavko odobriti.

Terracini je nato vprašal: »Kaj je napravila vlada proti neofašističnim organizacijam? Kakšno preiskavo je policija izvedla iz krogov atentatorjev?« Pripomnil je, da bi v primeru atentata na De Gasperijsko policija izvedla preiskavo tudi tam, kjer bi bila gotova, da ne bo našla nič, da pa bi se delala, kakor da je kaj našla. Obtožil je nato postopanje predstavnikov demokristijanske struje v CGIL med zadnje stavke. Izjavil je, da je ogromna večina delavcev na strani CGIL, kar so dokazali tudi izidi sindikalnih volitev, ki jih vladni listi niso objavili. Omenil je dalje zakone vlade, ki so skoraj vsi naperjeni proti delavcem, in napovedal težke borbe za vlado, ki ni v stanju voditi politične enotnosti.

Terracini je nato omenil še današnji članek lista »Tempo«, ki zatrjuje, da bi se morala vlada vrniti v čase Crispijana na Siciliji in aretirati razne voditelje. Toda ukrepi Crispijana — je dejal Terracini — so samo okrepili demokristijanske organizacije. O sebi je pripomnil, da se ne boji ječe, ker je v njej presedel dolga leta; opozoril pa je na vlado na posledice, ki bi v takem primeru nastale.

Jutri bo govoril De Gasperi in nato bodo glasovali o nezaupnici. Danes je ravnanje lista »Umanità« Andrejčev, ki je dan pred atentatom na Togliattija napisal oster protikomunistični članek, napovedal, da je njegova dolžnost v tem trenutku podati ostavko.

Prihodno sredo se bo sestal glavni odbor CGIL, da preuči ukrepe, ki naj jih podvzamejo zaradi stavkarstva voditeljev demokristijanske struje. Včeraj se je v Rimu tajno sestala odbor ACIL. Razpravljali so o razbijanju sindikalne enotnosti, niso pa prišli do sporazuma. Včeraj je v Rim prišel s letalom specialist za razbijanje sindikalne enotnosti David Dubinsky, ki prihaja malo dni iz italijansko-ameriških sindikalistom Antoninijem. Njun prihod se spravlja v zvezo s prihodnjim sindikalnim zborovanjem stragavalske skupine, ki bo v avgustu.

Kako naj si torej razlagamo postopanje frakcijskega Vidaličevske skupine? Kako naj si razlagamo odlašanje in sle pomiselnje s formalnostmi pri

Politično poročilo maršala Tita o delovanju KPJ - Zgodovinski razvoj KPJ - Vodilna vloga KPJ v osvobodilni borbi; njeni člani so bili vedno tam, kjer je bila nevarnost največja, in si zato pridobili zaupanje vsega ljudstva

Politično poročilo maršala Tita o delovanju KPJ - Zgodovinski razvoj KPJ - Vodilna vloga KPJ v osvobodilni borbi; njeni člani so bili vedno tam, kjer je bila nevarnost največja, in si zato pridobili zaupanje vsega ljudstva

Politično poročilo maršala Tita o delovanju KPJ - Zgodovinski razvoj KPJ - Vodilna vloga KPJ v osvobodilni borbi; njeni člani so bili vedno tam, kjer je bila nevarnost največja, in si zato pridobili zaupanje vsega ljudstva

V prirodi in na svežem zraku

preživljajo slovenski in italijanski otroci svoje počitnice v kolonijah po planinah Slovenije in ob obalah sinjega Jadrana, Zagorelih lic in polni zdravja se bodo vrnil na svoje domove v naravo svojih staršev

Besede in dejanja

Včeraj popoldne se je zgledila v našem uredništvu delegacija, ki jo sestavljajo 4 tovariške in 2 tovariški (en Slovenec in en Italijan) in nam je izročila sledeče pismo, ki ga dobesedno objavljamo:

Dragi Primorski dnevniki!
(Na znanje «Il Lavoratore»)

Demokratsko ljudstvo iz Skednja opazuje z globoko žalostjo, da si želimo v prihodnosti, da se Italijanska bratstva, ki si ga naš uči še pred par dnevi, ali si pozabljajo, kako smo se borili za doseženo za mir? S kakšno pozhvalnostjo, s kakšno ljubeznijo smo to gradili, z rano ob rami z najboljšimi sinovi italijanske matere. In upamo, da bodo Italijanci, ki so se zagnali v italijanski vojnovi in nas in v italijanske tovariške.

Ob vsaki priložnosti si imel priložnost opozarjati, kako so nam ti tovariški pomagali, vsemi sredstvi, da bi bil Trst priključen k naši materi Jugoslaviji. Z nami so pisali po zidovih naše parole, naše zastave, so bile izobesene na njihovih domovih, skupno smo podpisali nebrojne proteste itd. itd.

In ko smo se mi zabavali in gledali predstavo, ki nam jo je nudilo S. N. G. v centru mesta, so bili prav italijanski tovariški, ki so nas šteli, in da ne pozabimo zadnje dogodke iz ladjedelnice Sv. Marka, kjer so italijanski tovariški protestirali glede dvojezičnosti v naši važno za slovenski jezik. Znanost, ki je bila naša posledica.

Predlogo bi bilo pismo, ako bi hoteli našim vsako pomembno, da bi smemo pozabiti, da v teh težkih treh letih so bili ravno italijanski tovariški, ki so nas spremljali na trnjevi poti, da bi imeli v naši važno za slovenski jezik. Znanost, ki je bila naša posledica.

Mnogo naših učiteljev je pozabilo svoje besede bratstva in ljubezni in sedaj vlivajo vodo na plamen drugih čustev z željo, da bi ugasnil sveti ogenj, kateri nas je stal toliko trtev, toliko, da ni mogoče pozabiti, da tu živita dva naroda.

Kakor vidite, dragi čitatelji, je gorje naše prepolno lepih besed, dejanske izjave delegacije, ki je pismo prinesla, pa se na kratko imenuje «BLATENJE JUGOSLAVIJE». Eno so torej besede, drugo pa dejanja.

Mi se predobro zavedamo, da odne pot, bratstva z italijanskim ljudstvom v Trstu in na delegacija dokazuje, v katerih člankih se vidi, da je Primorski dnevnik pozabil, s kakšno pozhvalnostjo smo Slovenec in Italijani gradili to bratstvo, naš delegacija dokazuje, da Primorski dnevnik ne upošteva, da so se tudi italijanski tovariški z nami skupaj borili za priključenje k naši materi Jugoslaviji in nam pozabljajo, da smo pozabili, da so z nami skupaj pisali po zidovih naše parole, naše zastave, izobesene na njihovih domovih. Pozval jih je dalje, naj delegacija dokazuje, da smo pozabili n. pr. tudi zadnje dogodke iz ladjedelnice Sv. Marka, ko so tudi italijanski tovariški zahtevali, da se spoštuje tudi naš govorni jezik.

Isgleda tega seveda delegacija ni mogla dokazati in tudi ni niti pozabila, kajti vse številke Primorskega dnevnika so prepolne člankov, ki dokazujejo, da vsega tega Primorski dnevnik ni pozabil in tudi ne bo pozabil.

Ravno nasprotno.

Tovariši iz delegacije je pokazal odgovornemu uredniku vodni članek v Primorskem dnevniku od 20. t. m. pod naslovom «DVOJNA POLITIKA», česar da je članek lažnin. Ko pa ga je odgovorni urednik poznal, naj to lažnivo dokazuje, se seveda dokazati ni mogel.

V pomankljivi stvarnih dokazov pa so članice in člani delegacije začeli na veliko pripovedovati, kako neznoznane razmere vladajo v coni B in v Jugoslaviji. Vedelo se povedati celo več kot v o tem povedati vsak dan n. pr. znani zakleti sovražnik usoga, kar je napredno in demokratsko, kar je slovensko in slovensko, usoga, kar je v zvezi z imeni Stalin in Tito. Ta sovražnik se imenuje «Voce liberar».

Ene izmed tovariški delegacije je dejala, da je jugoslovanska vojska v coni B oblačena slabše kot tedaj,

TRŽAŠKI DNEVNIK

Ob tednu antifašističnih borcev BRATSTVO NARODOV V SVETU IN PRI NAS

Ze mnogo velikih mož in državnikov je izreklo mnenje, da če bi imeli narodi oziroma ljudstva možnost, da bi se spoznali po bližje med seboj, ne bi prišlo med njimi do vojne. Da je to res, nam kaže primer balkanskih narodov, ki so se takoj spoznale med seboj, čim so se izmislili raznih domačin in tujih izkoriščevalcev, ki so zaradi umazanij osebnih koristi skuvali te narode drugega proti drugemu.

Najlepši primer bratrskega sožitja mnogih narodov v veliki skupnosti, ki nam kaže Sovjetska zveza. Na brezkrajnih planjavah, ki gredo od Karpatov do Vladivostoka in do Kamčatke na obalah Tihga oceana, živi v popolni svobodi preko 100 večjih narodov. Ti narodi se neovirano razvijajo in izživljajo tako kulturno kot socialno. Vsak, tudi tisti izmed njih, ki šteje komaj nekaj 100 tisoč članov, ima svoje lastno šolstvo, prosvetne in socialne ustanove, ki mu omogočajo, da lahko razvije svoje kulturne in druge dobrine v korist sebi in sovjetski skupnosti.

Podoben primer imamo tudi v novi Jugoslaviji, kjer so se združili v osvobodilni fronti vsi narodi Jugoslavije in so pod vodstvom KP v težkih in junakih borbah proti nadmočnemu sovražniku zmagnali ter si zdaj z velikim naporom in elanom gradijo svojo novo socialistično državo, ki jim bo porok za boljše življenje v bodočnosti.

Slovenski in italijanski partizani iz vse Primorske, ki so se borili ravnobno ob rami z jugoslovanskimi tovariški proti skupnemu sovražniku fašizmu, so tudi videli in doživljali to bratstvo ne samo med jugoslovanskimi narodi, ampak tudi bratstvo teh narodov z italijanskimi delovnimi množicami.

V Trstu in na Tržaškem ozemlju je našlo to bratstvo svoj najvidnejši izraz v organizaciji SIAU, ki šteje v svojih vrstah ogromno večino delovnega ljudstva obeh narodnosti. To ljudstvo je videlo, da je le v slogi moči, da nam je sloga potrebna, če hočemo uspeti v borbi za svoje narodne in socialne pravice in da nam je sloga pogoj in jamstvo za zmago.

To so uvideli tudi naši nasprotniki, ki se z vsemi sredstvi trudijo, da bi razbili to enotnost in razdrojili delovne množice.

Po iniciativi sektorskega odbora SIAU iz Izole se je pričelo 20. junija tekmovanje v izgradnji in obnovi. Prebivalstvo Izole se je tega tekmovanja z navdušenjem udeležilo ter je v svojem delom pripomoglo pri izgradnji otroškega vrta, pionirskega doma, kina na prostem, ter je pomagalo pri preureditvi in obnovitvi Ljudskega doma.

«40 dnevno tekmovanje», tako se je imenovalo to tekmovanje, ki se bo zaključilo 25. t. m. Ob zaključitvi tega tekmovanja je pripravil odbor sklenil prirediti mestni festival dela, ki naj bo velika kulturna in športna manifestacija.

Na predvečer tega festivala se bo vršil etek Izole na 3 tisoč metrov, kateremu bo sledil v dnevu bogat program. Po velikem ljudskem zborovanju, ki bo na trgu Mazzini, bodo podeljene nagrade najboljšim delavcem in najboljšemu risarju. Na to bo sledila otvoritvena svečanost in kasnejša tombola na Garibaldijevem trgu. Med tem časom pa bodo v vsaki tekmi, lahkotletske, plavalne, nogometne in druge tekme. Seveda bo poskrbljeno tudi za ples; na festivalu bosta so-

delovala tudi godba Rinaldi in pevski zbor iz Skednja.

Ta festival bo prikazal vse delo, ki ga je izvršilo prebivalstvo tega istrskega mesta, ki je v svojem neumornem delom prispevalo k izgradnji in obnovi Istrskega krožja.

Prepričani smo, da se bodo vse tržaške demokratične množice udeležile tega festivala ter tako pokazale svojo solidarnost z delovnim istrskim ljudstvom.

Stovenci, ki se vračajo iz Italije

V Italiji je živel zadnje čase še več slovenskih železničarjev, ki so doma iz krajev, kateri pripadajo po mirovni pogodbi Jugoslaviji. Ti železničarji, ki prav do Italijo ter so do grla isti obeh, so optimalni za povratek v novo Jugoslavijo.

Predsedničnim se je pripeljal v vlakom iz Italije 29 takih železničarjev optantov, ki so prihajali iz Genove in so nadaljevali svojo pot preko Opčin v Jugoslavijo, kjer bodo še nadalje vršili svojo službo v slovenskem jeziku in med svojim narodom.

Brezposelnost pomorščakov je v tesni zvezi z nepravilno gospodarsko politiko na Tržaškem ozemlju

Pravkar minula vojna je prizadelo velik udarec ne le vsem panogam tržaškega gospodarstva, marveč je udarila predvsem malega človeka. Posledice vojne se danes težko občutimo, ker se ne da kar tako popraviti to, kar so uničile vojske, kar so razrušile zavezniške bombe.

Nedvomno so občutili vsi teži te vojne zlasti pomorščaki. Nad 2 tisoč tržaških pomorščakov je izgubilo svojo življenje v valovih svetovnih morij, okoli 2 tisoč pa je bilo ujetih v različnih taboriščih v času vojne.

Mnogi izmed teh so bili celo do 6 let konfinirani ali pa pod nadzorstvom vojaških oblasti.

7. aprila 1941 so oblasti izdale odredbo 266, na podlagi katere so uredile položaj civilnih pomorščakov, ki so bili zaradi vojne prizadeji ter odpeljani v razna taborišča. Ta zakon določa, da ob začetku sovražnosti med dvema državama preneha vsako delovno razmerje med delodajalcem in pomorščakom vse do dveh mesecev po končani vojni. Obenem določa zakon, da se podeli družinam prizadetih ali pogrešanih pomorščakov pomoč «Podpornega fonda pomorščakov».

Res so tudi za časa vojne dobivale družine pogrešanih in ujetih pomorščakov podpore iz tega fonda. Toda te podpore so bile zelo nizke. Največji pa je bil vsekakor položaj točni podatki o pogrešanih pomorščakov. Danes prejemajo vdove pomorščakov podporo od «Podpornega fonda», ki ima svoj sedež v Rimu, in sicer le polovico pokojnine, ki bi jo moral prejemati pomorščakov po dovršenih službenih letih, vendar pa tudi vračanje vdov ni pravilno rešeno, ker one vdove, katerih možje niso imeli 10 službenih let, «ploh ne dobivajo nobene podpore. In vendar so tudi njihove možje izgubili svoje življenje v vojni in imajo tudi njihove družine pravico živeti. Ali naj gredo te družine na cesto in naj sedaj še berajo?

Pred vojno je značala osnovna plača pomorščakov 5000 lir, od te plače so pomorščakom odtrgali še razne odbitke tako, da je znašala plača 450 lir mesečno. Ko so se pomorščaki vrnili zopet domov, so jim sicer dali nekaj tisoč lir podpore, vendar pa si s tem niso mogli dosti pomagati spričo velike dražine. Poleg tega prejemajo sedaj pomorščaki še mesečno podporo od «Jadranske pomorske banke» in sicer na podlagi osnovne plače dela, ki so ga opravljali, ter na podlagi zavarovanja, za katerega so bili zavarovani za primer nesreče.

Dočim si je v prejšnjih časih marsikateri mladenič želel, da bi se vkrcal na ladjo, ker si je obetal dober zaslužek, pa je danes prav tisti stroki zelo žalosten položaj. Zlasti v zadnjih časih prihaja v Trst le malo ladij in še te so po večini vojne ladije. Prav tako pa tudi tržaški Lloyd nima več toliko

prometnih zvez z ostalim svetom kot jih je imel pred vojno. Zlasti v času Avstrije, ko je bil Trst povezan s svojim naravnim zaledjem, je bilo v Trstu zaposlenih na velikih prekocevnih parnikih ne le na tisoče mornarjev, marveč tudi številno pomožno osebje. Danes je položaj popolnoma drugačen. Od številnih tržaških ladij jih je danes izgubljenih po raznih pristanišnih okoli 90%. Posledica tega je, da je v Trstu ni manj kot 7000 brezposelnih pomorščakov, ki morajo ponujati svojo delovno silo v drugih panogah tržaške industrije in v obrti, kjer gre število brezposelnih v tisoče. Poleg tega pa je tudi izgubilo svojo delo na stotine sobaric, bolničarjev, peric itd.

Nujno je, da tudi to vračanje še enkrat preučijo in rešijo pristojne vojaške oblasti. Če podrobno ne preučimo vse panoge tržaške gospodarstva ter posledice nepravilne politike, če pregledamo število brezposelnih, moramo priti vedno do istega zaključka, da je temu vzrok odrezanost Trsta od njegovega naravnega zaledja. Zato tudi ni čudno, da se demokratične množice upirajo navezanosti Trsta na italijansko gospodarstvo ter zahtevajo, da se spoštuje mirovna pogodba in da postane Tržaško ozemlje stvarnost, ne pa le politična fraza.

Tržaški trgovci upravičeno zaskrbljeni

Uveljavljanje zakonske odredbe št. 799... bo zelo prizadelo tržaško trgovino

Izšel je ponoven ukrep, ki skuša zatrei tranzitno trgovino in v splošnem trgovinski promet v našem pristanišču; ta ukrep je razširitev tudi na Tržaško ozemlje zakona št. 799. Ta dekret razveljavlja zakon z dne 9. januarja 1940 št. 2 o dohodninskem davku, ki je poleg drugega navajal, da je prodaja tujega blaga, ki je še v tujini ali pa že na našem ozemlju pod carinskim nadzorstvom, oproščena vsakega plačevanja dohodninskega davka.

Sedaj pa razveljavlja ta zakonska odredba št. 799 ta ukrep; zaradi tega bo moralo vse blago iz tujine, ki se nahaja danes v «vobodnem tržaškem pristanišču», kakor tudi vse blago, ki potuje preko našega ozemlja, biti podvrženo plačevanju dohodninskega davka. Jasn je, da bo imel ta ukrep velike posledice za naše tranzitno trgovino, ker se ne bodo tuje države več posluževale našega svobodnega pristanišča za tranzit svojega blaga.

Pravijo, da ni bil nikjer na svetu izdan takšen zakon, in ne bi se preveč čudili, če bi to odgovarjalo resnici.

Posredovanje z raznih strani ni imelo do danes le nenobnega uspeha; zato je popolnoma razumljivo, da so naši trgovci zelo zaskrbljeni ter se bojijo, da bo uveljavljanje te zakonske odredbe ogromno škodovalo naši trgovini. Pozivamo vojaško upravo, da dobro premisli to odredbo, ki bi povzročila, da bi Trst izgubil v celoti zaposlitev, ki mu dovoljuje vzdrževati se. Posledice bi občutili ne samo trgovci, temveč tudi naši delavci.

Ker se bliža čas, ko bodo v Budimpešti balkanske srednjeevropske igre v rodni telovadbi, ki je telovadni odsek ZDTV sklenil razpisati tekmovanje v vajah na orodju in sicer:

A. Za moške in ženske vrste.
Moški tekmujejo: 1) v prosti vaji; 2) na drogu; 3) na krogih; 4) v skoku čez kozo.
Ženske tekmujejo: 1) v prosti vaji; 2) na gredi; 3) na krogih; 4) na kosi.

Vrsto sestavlja 6-8 tekmovalcev oziroma tekmovalke. V vspeh vrste se štejejoocene prvih 6 tekmovalcev.

Društvo postavi lahko več vrst. Vrsta, ki doseže 1. mesto, dobi nagrado in postane prvak ZDTV v rodni telovadbi za leto 1948. Društvo pa, ki bo doseglo največ točk, dobi nagrado za društva in postane prvak društev v rodni telovadbi. Za leto 1948 si je priborilo to prvenstvo F.D. v Skednju.

Tekme bodo 22. avgusta 1948. v Skednju. Prijave pošljite ZDTV ul. Machiavellovi 13. II. do 1. avgusta.

Pravico do tekmovanja imajo vsi telovadci in telovadke ne glede na starost.

Izmed predpisanih vaj se izbereba na vsakem orodju po ena, ki je obvezna za vse vrste.

B. Za posameznike za prvenstvo ZDTV.
Tekmuje se samo v poljubnih sestavih v sledečih panogah:
Moški: 1) drog; 2) bradja; 3)

Škandal z gumijem Incardona opročen

Priziv, ki ga je vložil dr. Attilio Incardona proti obojski višjeje zavezniškega sodišča, ker ga je spoznalo za krivega izsiljevanja in ga zato obsodilo na 5 let ječe, je za to pristojni urad vojaške uprave sprejel in opustil Incardono ter ga spustil na svobodo.

Incardona je bil ravnatelj urada za prevoze pri VU. Obtožen je bil, da je bil on odgovoren za tako imenovani škandal z gumijem, ki je tedaj nastal, ko so prišle na dan razne nerodnosti.

S etm da je bilo ugodeno Incardonovemu prizivu, so odločili krogi sprejeti predlog obrambe odvneti-ka Turco, ki je na procesu trdil, da ni mogel trditi to, da bi obtoženec izsiljeval, ker ni javni uslužbenec.

I. turnir odbojke v Istri

V nedeljo je bil v Kopru prvi turnir odbojke s sodelovanjem istrskih klubov tudi dveh tržaških ekip. I. in II. mesto bi na vsak način dosegli tržaški moštviki, ki pa sta morali predčasno odpotovati. Izmed istrskih ekip je najboljša Zastita, ki je tudi zmagnala in si zaslužila zlotok kot nagrado.

Izidi so bili sledeči: Sv. Marko - Novi grad 2:0 (15:1, 15:3). Zastita - Dujla 2:0 (15:4, 15:1). Sindikati - Bajta 2:1 (15:7, 7:15, 15:7). Greta - Zastita 2:1 (15:7, 13:15, 15:13). Sv. Marko - Sindikati 2:0 (15:5, 15:6). Zastita - Sindikati 2:0 (15:9, 15:6).

Urnik tekem v odbojki

Med tednom bodo odigrane razne tekme v odbojki za prvenstvo II. skupine in sicer danes ob 19 na igrišču Tomazičeva srečanje med Tomazičem in Lonjerjem.

V nedeljo pa bodo na igrišču Tomazičeva tekme v odbojki za prvenstvo I. skupine in sicer: ob 8.30 Dujla - Sv. Marko, ob 9.30 Tovarna strojev - Greta, ob 9.30 Greta - Arzenal, ob 10.30 Sv. Marko - Tovarna strojev.

Tekma v hoji v hrib

S. K. Sv. Vid organizira skupno z lahko atletskim odsekom ZDTV tekmo v hoji v hrib na prostu 18 km, ki bo v nedeljo 25. t. m.

Tekme se lahko udeležijo vsi atleti, katerih panoga je hitra hoja ali pa tek. Zbor atletov bo v nedeljo ob 8 ob začetku ul. F. Severja, start pa bo ob 8.30. Vsi sodelujoči bodo začeli tekmo v koraku do Cave Facconari, od koder bodo lahko nadaljevali pot s korakom ali pa v teku vse do cilja. Tekma je individualna s prihodom po ekipah, to pomeni, da bo zmagovalo društvo, katerega trije atleti bodo dosegli več točk kot ostali.

Nagrade: pokal za prvo ekipo; spominski medaljon za II. in III. ekipo. Nagrajevanje bo takoj po prihodu na cilj ob prisotnosti vseh sodelujočih.

ROLEDAR

Cetrik 22. Julija
Marija, Magdalena
Souce vzhaja ob 4.33, zahaja ob 19.46. Dolžina dneva 15.13
Luna vzhaja ob 21.04, zahaja ob 5.25.

Jutri 23. Julija
Apolonarij, Karnaica

Obvestilo staršem

Obveščamo vse starše, ki imajo svoje otroke v počitniških kolonijah T. Krauj, St. Vidu, Cramolju in Postolnu, da se bodo otroci vrnili predvidoma na 29. t. m. Podrobnjša navodila bodo objavili naknadno.

Naročamo staršem, da pripravijo v najkrajšem času krstine liste otrok in jih predložijo odboru za počitniške kolonije v ul. Carducci 4. Rojstni listi služijo otrokom kot osebni dokument za povratek v Trst.

Prav tako naj pripravijo krstine liste starši, ki imajo svoje otroke v Bovcu, Sempetru pri Gorici in Bukovici. Povratek teh je predviden 3. 4. avgusta.

Odbor za počitniške kolonije

PRESKRBA

Razdeljevanje ječmena v podeželju. Danes bodo začeli v podeželju deliti po 300 gr ječmena za skupino od 19 do 65 let na odrezek III, 25 živilske nakaznice. Konec razdeljevanja 31. t. m. Cena 102 liri za kg.

ENOTNI SINDIKATI

Vsi tovariški zaupniki in tovariški odborni naj se udeležijo seje, ki bo v petek dne 23 t. m. ob 18.30.

Zveza za uslužbence hotelov, menz in kavarn. Obveščamo vse, ki so organizirani v tej kategoriji, da si pripravijo članek, ki je ta teden izšel v časopisu «Unita operaio», ki piše o pogajanjih za novo delovno pogodbo.

PROSVETNA DRUŠTVA

Prosvetno društvo «Srečko Kosovel» pri Sv. Vidu bo imelo danes ob 20.30 predavanje o naleznjivih boleznih. Predaval bo dr. Hrivaty, Vabljeno v 18. t. m.

Zrebanje loterije. Privedeni odbor opozarja vse lastnike listkov loterije, katere zrebanje bi moralo biti v nedeljo 18. t. m. pri vrtni vesnici na Kolonovcu, da bo zrebanje 25. t. m. na vrtni vesnici K. K. Cebulec. Izrebrani listki bodo objavljeni v nedeljskih časopisih.

P. d. Simon Jenko. Nocoj ob 20.30 bo v društvenih prostorih občitanje članski sestanke. Poslovala bo tudi knjižnica.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 21. julija 1948 se je rodilo v Trstu 13 otrok, umrlo je 7 ljudi, poroke pa so bile 9.

Cerkvene poroke: sofer Robert Reinelt in zasebnica Marija Robba, trgovca Jakob Borroso in učiteljica Concetta Rotolo, mornariški kuhar Alfred Zolla in zasebnica Margareta Vasotto, doktor kemije Tullio Bacchetti in zasebnica Sofija Veos, uradnik Bruno Mičević in uradnica Sidonia Pecchiari, agent civilne policije Ivan Perič in zasebnica Elissa Zubin, mehanik Myrum Farrel Nemby in šivilja Elvira Metlikovec, uradnik Alojz Furlani in zasebnica Ana Garasič, šofer Jakob Cortellino in zasebnica Nereja Feriari.

Umrla: 49-letni Jože Saranz, 69-letni Marij Danti, 37-letni Italo Pardini, 61-letna Ana Goltes vd. Comisso, 2 meseca stara Elda Vergan, 70-letni Klement Picot, 34-letni Jordan Skabar.

RADIO

7.30. Koledar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 11.30. Reprodicirana glasba. 12.00. Novi svet. 12.10. Slovenske narodne pesmi. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Plesna glasba. 13.30. Pevski solisti in ansambli. 14.00. Dnevni pregled svetovnega tisa. 14.15. Pestra glasba. 17.30. Znanji jazz orkestri. 18.00. Zena in njen svet. 18.30. Pestra koncertna glasba. 19.00. Slovenski glasbeni pesniki. 19.15. Iz opernega sveta. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Odkraker Howard Barlow. 20.30. Utrinski glasbeni svet. 20.45. Zabavna glasba. 21.00. Radijski oder. 22.30. Plesna glasba. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Citanje sporeda. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

KINO

ROSSETTI: «Zito je zeleno». B. Davis SUPERINEMA: «Upravniki». G. Grand FENICE: «Jetrnik strahu». J. W. Green.

FILODRAMMATICO: «Temeine». Hayward.

ITALIA: «Strasti». O. De Havilland. ALABARDI: «Dve dekleti in mornarji». J. Allyson.

MASSIMO: Vohun iz Damaska». V. Bruc.

KINO OB MORJU: «Krvava arena», mehanikski film.

ARMONIA: «Mali velikan». Gianni Pinotto.

SAVONA: «Margerita Gauthiers». G. Garbo.

IDEALE: «Na bregovih Hudsona». B. Barry Bren.

MARCONI: «Morski sokola». E. Flynn.

RADIO: «Vesela kmetinja». R. Lane. VITTORIA: «Corredgior». O. Kuger. BELVEDERE: «Demonski zakon». S. Simone.

NOVO CINE: «Pustolovska noč». Tom Coney.

IMPERO: «Alahovo znamenje». D. Dreyer.

GIALE: «Oroski vampir». B. Karloff. GARBALDI: «Bambi».

VENEZIA: «Dol z bogastvom». A. Magnani.

Zakonska sreča in vojaška senco

Ze dalj časa je 37-letni Mihael S. menda sumil, da mu njegova zakonska družica Marija ni popolnoma zvesta in da čuti neko posebno, zanj ne preveč laslavno nagjenje do zavezniških uniform. Zato je v tork zvečer, ko se je Marija odpravila z doma ena sprehoda, stopil skrivaj za njo in jo v resnici zadel v baru v ul. Roma št. 17 v družbi nekega angloameriškega uniformiranca.

Mož ni rekel ničesar, ampak je stopil po ulici in poklical prvoga policajca, ki ga je srečal, da naj gre z njim. Ko sta prišla skupaj v omenjeni bar, je mož pristopil k mizi in začel klofutati svojo zeno pred začudenim vojakom. Policaj je pustil, da si je malo ohladil ljubosumnost in jezo in potem sklenil med njima premirje ter jih poslal domov.

Ko pa sta korakala proti zgorjenemu Rojanu, kjer je njun dom in ni bilo blizu policajca, je mož zopet začel svatiti zeno. V ul. Montorsino jo je zopet tak obdeloval, ko za mimoidoči poklical policajca, ki je oba zakonca odpeljal s seboj na komisariat v ul. Hermet. Tam je žena izjavila, da bo tožila moža zaradi poškodb, dočim je on sklenil, da bo zahteval ločitev. Zeno so odpeljali na Rdeči križ, ker je imela lažje poškodbe na obrazu in po hrbtu, vendar bo čez teden dni zopet obdelan. Ni znano, če je noč prinesla pomirjenje, ali še traja vojno stanje med njima.

NOVI FILMI

Krvava arena

Filmov s temo o španskih bikioborih smo videli v Trstu zadnje mesece že več. Zato tudi ta, ki ni med najboljšimi, ne prinaša posebnih novosti.

V glavni vlogi torejoraz nastopajo mladi R. Montalban. Film nas precej spominja na onega drugega «Krvave arene», ki je bil izdelan po istoimenskem romanu Blanca Ibánesa. Vendar ima nekatere tipične slike iz mehiškega miljeja, ki niso brez umetniške vrednosti, kakor ona o poučilen pevcu.

V filmu je prikazana usoda mladega torejoraja, ki se bori sam s sabo in se ne ve koga odločiti med bikoborbo in zeno, ki jo ljubi. Končno je podlegel v bikoborbi, ker se ni mogel odpovedati ženi. Ob namreč zahtevati zase celega človeka.

Odg. urednik STANISLAV RENKO
Tisk: Tržaški tiskarski zavod

MALI OGLASJI

SLOVENSKE, hrvaske in italijanske knjige kupujem. Ponudbe na upravni lista.

PROGLASITEV DOMNEVNE SMRTI

I. POZIV

S sklepom od 3. 6. 1948 št. 3189 poziva predsednik sodišča v Trstu vsakogar, ki ima kakšno vest o FRANU CALZI-ju p. Ivana in od Tereze Golčiča, rojenem v Trstu 31. 3. 1907, kmalu tovalcu, od katerega ni nobenih vesti od 25. 3. 1945, da to sporoči navadnemu sodišču v 6 meseci.

DR. FRANE TONČIČ

OBMORSKO KOPALIŠČE Su. NIKOLAJ

Restavracija - Bar - Buffet - Odlična postrežba - Ples na prostem

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:
V TRSTU — legalna ura
Parnik «Italas», parnik «Vektor» Pisanca, motorna jadrna «Levante»: 9.15, 9.50, 12.00, 12.45, 13.15, 17.30, 18.15, 19.00, 19.30, 20.00, 21.00, 21.30.

Cene kombiniranih vozniških listkov (voznja tja, kopališče in voznja nazaj) ob nedeljah in praznikih: za odrasle 180.— lir, za otroke od 3 do 10 let 120.— lir.

URNIK OB DELAVNIH DNEH:
V TRSTU — legalna ura
Motorna jadrna «Levante»: 8.30, 10.30, 14.00, 19.30, 19.20, 21.30.

Cene kombiniranih vozniških listkov (voznja tja, kopališče in voznja nazaj) ob delavnikih za odrasle 160.— lir, za otroke od 3 do 10 let 100.— lir.

Motorna jadrna iz KOPRA ob NEDELJAH vsako uro, ob DELAVNIH DNEH vsake dve uri.

Ob praznikih avtobusna vožnja: PORTOROZ - KOPER - SV. NIKOLAJ in obratno.